

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 6'50 mesečno, četrtletno K 19'50.

Če pride naročnik sam v uredništvo po list: Mesečno K 6'—, — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik opoldne.

Posamezna številka stane 40 vln.

Uredništvo in uprava:

Mariborska tiskarna (Edm. Schmidova ulica št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Pogajanja v Londonu.

LDU London, 8. jan. Pogajanja med Lloyd Georgejem in Nittijem so se včeraj nadaljevala. Pri pogajanjih so navzoči tudi Lord Curzon, Scialoja in Imperiali. Londonsko časopisje je prepričano, da se posreči Lloyd Georgeju najti rešitev, ki bo omogočila prijateljske odnose med Jugoslavijo in Italijo. „Daly News“ menijo, da postane Reka z zaledjem svobodno mesto kakor Gdansko, dočim bi dobila Italija Istro in nekaj dalmatinskih otokov. Split pripade Jugoslaviji. Ravno tako celo dalmatinsko obrežje. Glede Zadra se bo najbrž ukrenilo tako kakor z Reko. Važno je dejstvo, da Italija pri sklepanju londonskega dogovora ni zahtevala Reke. Italijansko dokazovanje da se je dogovor sklenil pogojno za slučaj obstanka avstro-ogrske monarhije, je nevarljivo. Italija nima nobene pravice do Reke. Zavezniki so se v svoji decemberski noti jasno izrazili proti aneksiji Reke s strani Italije. Ne sme se pozabiti, da se vrše istočasno v Londonu tudi pogajanja glede finančne podpore in dobave premoga Italiji. Zato se pričakuje, da bo reško vprašanje v kratkem razjasnjeno in da se bo lahko prešlo na razgovor o turškem vprašanju.

Nitti upa na sporazum.

LDU Amsterdam, 8. januarja. »Telegraaf« priobčuje vest lista „Times«, da je verjetno, da se v jadranskem vprašanju ne doseže kmalu popolna rešitev. Upati pa je, da doseže Nitti s pomočjo zaveznikov z Jugoslavijo sporazum, ki bo omogočil obema državama stopiti v prijateljske stike. Nitti se nadeja, da najde v pogajanjih, ki se bodo uvedla, ugodno rešitev.

Nova mirovna konferenca.

LDU Berlin, 8. januarja. Kakor poroča »Deutsche Allgemeine Zeitung« iz Curiha, je končno javno sklenjeno,

da se snide nova mirovna konferenca sredi prihodnjega tedna. Kakor pri prvi konferenci tako se bodo vršila tudi sedaj najvažnejša in odločilna posvetovanja zaveznikov. Svet štirih bo obstojal iz Lloyd Georgeja, Clemenceauja, Wallaceja in Nittija.

Obrambna zveza med Jugoslavijo, Francosko in Anglijo.

Ženeva, 7. januarja. Beograjski dopisnik agencije »Central« v Lucernu poroča, da bo Jugoslavija pozvana, naj sklene obrambno zvezo s Francijo in Anglijo.

Svet Zveze narodov.

LDU London, 8. januarja. (Brezlično). Ker se bo mirovna pogodba v kratkem ratificirala, je treba misliti na to, da se v 14 dneh po ratifikaciji skliče svet Zveze narodov. Po poročilu iz Washingtona bo predsednik Wilson sklical svet Zveze narodov v Pariz. Zedinjene države ne bodo zastopane. Svet Zveze narodov se bo najprej pečal z vprašanjem omejitve in določitve uprave v saarski kotlini.

Povodnji v Italiji.

LDU Berlin, 8. januarja. Kakor javljajo listi iz Lugana, so vsled neprestanega deževja reke v Italiji silno narasle. Železniška proga Livorno—Florenca je pretrgana.

Izmenjava ratifikacijskih listin.

LDU Pariz, 8. januarja. Kakor javlja »Intrasigeant«, se izmenjava ratifikacijskih listin ne more izvršiti pred 19. t. m.

Posojilo Nemški Avstriji.

LDU Dunaj, 8. januarja. Ako se Amerika ne bo hotela udeležiti dobave kredita, odpotuje državni kancler dr. Renner še enkrat v Pariz, da naprosi druge ententne sile za kredit.

Avstrijsko posojilo v Holandiji.

LDU Dunaj, 8. januarja. Pogoji sklepa za avstrijsko posojilo na Holandskem v znesku 6¹/₄ milijonov goldinarjev je bil, da do 6. t. m. naznani Holandska, da li je ententa s pogodbo zadovoljna. Naznanilo pa do 6. t. m. ša ni dospelo.

Češki glas o dr. Rennerjevem potovanju.

LDU Praga, 8. januarja. Z ozirom na potovanje državnega kanclerja dra. Rennerja piše »Venkov« med drugim: Pričakujemo, da dospe dr. Renner s pametnimi predlogi. Pri nas more vse zaigrati, kdor hoče naše brate zatirati, jih gospodarsko izrabljati in narediti iz Dunaja sedež iridente.

Odstop portugalske vlade.

LDU Lizbona, 8. januarja. »Agence Havas« javlja: Portugalska vlada je odstopila.

Nemška propaganda na Koroškem.

LDU Ljubljana, 8. januarja. Nemška in nemčurska propaganda širi po Koroškem v zadnjem času vse mogoče letake, pisane navadno v jako slabi stovenščini. Ves ta propagandni papir se odlikuje po neverjetni surovosti in gorostasni lažeh. Tako je izšel v zadnjih dneh tak proti Jugoslaviji naperjen letak z robom v jugoslovenskih barvah, ki so pa bile popolnoma narobe sestavljene. V tem letaku mrgoli ostudnih in neosnovanih napadov na predsednika vlade za Slovenijo, dr. Žerjavo, na generala Maistra, škofa Jegliča itd. Med drugim se tudi svetuje ljudstvu, naj se oklene Radiča in njegove stranke. Jasno je, da se take vrste protijugoslovenska propaganda zaman trudi.

Politični pregled.

Kralj Nikita mobilizira. Ubežni kralj Nikita je izdal na »črnogorski narod« sledeči razglas: »Vsi črnogorski državljani od 18.—63. leta so dolžni, radi izrednih razmer, ki vladajo v Črni Gori, da stopijo takoj pod orožje, kakor hitro jih k temu pozove črnogorska vlada. Vlada je sklenila, da za sedaj še ne razpiše mobilizacije, storila pa bo to kakor hitro se ji bo zdelo potrebno. Oproščeni so samo dijaki srednjih in visokih šol v svrhu, da zamorejo nemoteno nadaljevati in dovršiti svoje študije. Pripravljeni pa morajo biti, da se če bi bilo treba tudi oni pridružijo četam, ki se zbirajo v Italiji. Kdor bi se do 15. januarja ne javil, preneha biti črnogorski državljan«.

Selitev italijanašev iz Dalmacije. Kakor poroča »Demokratia« prodajajo nekateri bogatejši italijanaši v Dalmaciji zadnje čase svoja posestva ter se pripravljajo na preselitev v okrilje blažene matere Italije. Srečno pot!

„Vossische Zeitung“ je pričela priobčevati korespondenco bivšega cesarja Viljema s pokojnim ruskim carjem Nikolajem.

Vojna zveza baltičkih držav. »Dayli Telegraph« poroča, da se osnuje med Letonsko, Litvansko, Estonsko, Finsko ter Poljsko vojna zveza proti boljševikom.

Nemčija in Vatikan. V Berlinu je dospel novi apostolski nuncij monsignor Pecelli, ki je takoj konferiral z različnimi člani pruskega kabineta. Od sedaj naprej bo imel Vatikan samo v Berlinu svojega zastopnika za celo Nemčijo.

Izvedba plebiscita v Šleziji. Okupacija Šlezije po antanti se vrši po določenem programu. Osnovni se je civilni administracijski odbor sestojel iz štirih oseb. Predsedstvo je prevzel francoski general Levand, člani pa so, italijanski general Marinis, angleški kolonel Percival ter še en Amerikanec, ki pa še ni določen. Francoske čete so zasedle 11 okrajev s 7 bataljoni, angleži 6 okrajev s 3 bataljoni, italijani 6 okrajev s 5 bataljoni. Amerika bi bila morala poslati tudi 3 bataljone, kar pa doslej še ni storila; radi tega se sodi, da jih bodo nadomestili Angleži. Za vsak okraj je določena posebna glasovalna komisija, kateri sta pridružena po en nemški ter en poljski zastopnik.

„Straža“ in resnicoljubje.

Mariborski časopisi SLS prinašajo redno daljše ali krajše članke o posameznih svojih nasprotnikih, ker jim tako velevala ujaljena sebičnost njih urednikov, ki niso novinarji po poklicu, ampak strankarji v navadnem pomenu besede. Ker se držimo načela, da osebni napadi ne spadajo v pošteno žurnalistiko, smo kratkoma ignorirali vse tozadevne napade, ki so le izraz gotove onemoglosti. Ker pa zanimajo gotove stvari o mestnem gospodarstvu celo javnost, smo se informirali na merodajnih mestih, koliko je resnice v člankih, ki jih priobčjuje nasprotno časopisje. Najboljši odgovor je pismo g. vlad-

Dr. Ljudevit Pivko:

Kulturno-prosvetno delo v sokolskih društvih.

(Dalje).

Zato je nujno potrebno, da so člani prednjaških zborov natančno poučeni ne samo o Sokolstvu in njega organizaciji, temveč da poznajo tudi temeljne nauke, metodike in vzgojslovja, dušeslovja in kraseslovja (nauka o lepoti). Čim so člani prednjaškega zbora popolnoma večji svoje velike naloge, niso več zgolj učitelji na polju telesne vzgoje, temveč pravi vzgojevatelji, glavni pomočniki kulturno-prosvetnega odseka pri duševni vzgoji.

Naj ne mine nobeno upravno leto brez prednjaške šole ali vsaj prednjaškega tečaja v društvu in v župi, da se poglobi poleg telesne izobrazbe znanje prednjakov o sokolskih, pedagoških, duševnih in estetičnih načelih.

2. Nagovori na telovadišču. Nagovori pred vrsto v telovadnici so priprosto, a najizdatnejše sredstvo, ako se vrše spretno in redno. Nagovori so kratki, 2—10 minut, ker ne sméjo biti na škodo telovadbe, a zato naj se vršijo često, redno in obvezno vsak teden. Daljše predmete delimo na dva ali tri nagovore. Predmete nagovorov v telovadnici določuje kulturno-prosvetni odsek v dogovoru s prednjaškim zborom (načelnikom), ki je v stalni dotiki s članstvom in ki ve najbolje, na kaj jih je treba opozoriti, česa jim je treba vedeti itd. Priporočamo nagovore a) o dogodkih v sokolskem svetu, b) o črticah iz razvoja Sokolstva doma in drugod, c) o važnih aktualnih člankih v sokolskih časopisih

nega komisarja dr. V. Pfeiferja na uredništvo „Straže“. Ker vemo že iz skušnje, da „Straža“ v svoji resnicoljubnosti ne bo priobčila tega pisma, ga priobčujemo mi.

Cenjeno uredništvo „Straže“!

Ker sem na stališču, da se mora tudi proti političnim nesomišljenikom nastopati pravično in pošteno in da mora biti naše časopisje čisto in resnicoljubno, ako hoče, da bo imelo ugled in da se obrani očitka, da z zavijanjem resnice apelira le na najnižje instinkte mas ter te instinkte potem v strankarske namene izrablja, prosim, da cenjeno uredništvo, v slučaju, da je istega naziranja, natisne v prihodnji številki „Straže“ sledeči odgovor na tamošnji članek »dr. Pfeifer in resnicoljubje«:

1. Moji odgovori na razna vprašanja o gospodarskem uradu, da se stanje tega urada zboljšuje, so sloneli na resnici in se bo o tem zamogla bodoča občinska uprava prepričati. Ni resnično, da bi v „Marburger Zeitung“ z dne 29. avgusta 1919 trdil, da znaša primanjkljaj (deficit) gospodarskega urada en in pol milijona kron, ampak res je in to sem tudi trdil, da dosega različne izgube skoraj to svoto. Od teh izgub pa niso še odšteti dobički, doseženi med tem časom. Primanjkljaj, to je po trgovskih načelih izguba manj dobiček, je bil takrat seve mnogo manjši, ker že bilanca od prvega polletja 1919 izkazuje samo 572.000 K izgube; in še ta „izguba“ izvira skoraj edino le iz tega, da smo delj časa prejeli od žitnega zavoda izključno le drago, belo ameriansko moko, katero sem moral z ozirom na takratne zunanje in notranje politične razmere v Mariboru prodajati pekom za ceno navadne krušne moke.

Znano Vam je to dobro, zakaj to zamolčite in pišete, kakor da bi bil to iz kake nespretnosti napravljen deficit? Seveda, če li takratni pol. položaj izkoristili naši narodni in državni nasprotniki in bi ne bilo čudno, če bi se kalil red in mir, ker revnejše prebivalstvo ne bi prišlo do kruha, potem bi se zopet in v tem slučaju po mojem mnenju opravičeno meni predbacivalo, da nisem razumel politične situacije.

in drugih listih, d) o spominu slavnih zaslužnih mož (odličnih sokolskih delavcev, literatov, umetnikov, prvoboriteljev itd.), e) o obletnicah znamenitih zgodovinskih dogodkov (narodno ujedinjenje itd.), f) čitanje uradnih vesti Sokolskega Saveza ali župe, čitanje kratkih, jedrnatih sokolskih člankov, g) opozoritev na razvade in napake v občevarju ali društvenem življenju članov, h) opozoritev na kulturna podjetja v domačem svetu, i) o redu v telovadnici itd. — V nagovorih ni mesta za podrobne živatopisne podatke, temveč povdarjati je le glavni pomen dotičnega moža za Sokolstvo, za narod, za kulturo. —

Izkušnja uči, da je najbolje, ako organizuje te nagovore bodisi načelnik sam ali pa kulturno delaven, starejši telovadec skupaj z načelnikom, ki si išče in prosi k posameznim nagovorom po potrebi predavateljev. Tako ima odgovornost za to delovanje samo on; ako bi si razdelil tudi odgovornost in v slučaju nedelavnosti bi ne mogli najti krivca.

3. Predavanja vsemu članstvu. Na obnem zboru ob določenih terminah, recimo enkrat mesečno, prireja kulturno-prosvetni odsek večja predavanja. Predmeti, ki zahtevajo več predavanj, se obdelujejo v rednih tedenskih predavanjih. Živa beseda vabi in pridobiva tudi one, ki ne čitajo radi, in ima velikanski vzgojni pomen.

Izkušeni imamo glede predavanj obilo. Težavno delo je to, požrtvovalno, toda često ima velik pogršek, ker ni sestavno, redno in resnično izobraževalno. Tupatam je priredilo društvo ob posebni priliki predavanje o kakem tujem predmetu pri večini preprostih članov?

Ob času prevzetja občinske uprave se je z velikimi težkočami (morala je celo policija intervenirati) sestavil dne 11. januarja 1919 edino spisek blaga v zalozah (magacinih), blagajniški izpisek in pa izpisek iz tekočega računa, ne pa bilanca o uspehu. Bilance o uspehu do konca l. 1918 se takrat ni sestavilo, temveč maja 1919, tako da „bilanca“ od 11. januarja 1919 nisem mogel imeti ne jaz ni gospod dr. Leskovar et consortes v rokah iz enostavnega razloga, ker je ni bilo.

2. Ta maja meseca 1919 sestavljena bilanca do konca decembra 1918 izkazuje res dobička 750.000 K, ki je prenešen brez ozira na reducirane cene ves na račun obratne glavnice. Ker izkazuje bilanca koncem junija 1919, ki se je napravila brez pritiska sosveta ali pa od drugih strani le še gori obrazloženih 572.000 K čiste izgube, ki se odpiše od obratne glavnice, je občinski gospodarski urad v pol leta porabil od te obratne glavnice 572.000 K, ali z ozirom na reducirane cene samo 182.000 K in da po odštetu izgube vsled reduciranih cen 390.000 K in izgube prvega polletja 182.000 K ostaja koncem junija 1919 še vedno 178.000 K dobička od leta 1918, da torej občinski gospodarski urad niti te svote ni popolnoma „zabil“, tem manj pa še napravil nov primanjkljaj.

Bilanco tako tolmačiti, kakor to dela Vaš veleučeni informator, je ali izvor osebnega slepega strankarskega nasprotstva ali pa popolna nevednost; vsekakor je neodpustno tako zavijanje resnice, ker se s tem na uprav umeten in satansko zlobni način prebivalstvo bega in vznemirja.

3. Res sem trdil pri gledališki anketi, da bo občina eventualni deficit (ki ga bo po mojem zasebnem mnenju ali ne bo, ali pa bo nezaten) pri gledališču krila. Izrekel sem to v dobri veri, ker je eden gospodov sosvetovalcev pri dotični seji, ko se je sklepalo o pogodbi z g. ravnateljem gledališča, ki se je vršila pred gledališko anketo, omenil, da se bo gospodu gledališkemu ravnatelju, ako bi mi šlo slabo, po najboljših močeh pomagalo.

Če hočemo zares povzdigniti izobrazbo članstva, moramo prirejati predavanja sestavno, po določenem načrtu, po možnosti nazorno, brez prenatancnih podrobnosti.

A. Predavanja o Sokolstvu so deloma agitacijsko sredstvo, ker pridobivamo z njimi novih članov, deloma so pa etične vrednosti, ker vzgajamo člane k idealnemu Sokolstvu.

Predmeti sokolskih predavanj so na pr.:

a) sokolska misel, cilji Sokolstva, naloge Sokolstva;

b) pomen telesne vzgoje, zlasti sokolske telovadbe, o telesnem razvoju, o vplivu telovadbe za telo in duha (gl. B. a), o zdravju itd.;

c) o duševni vzgoji, o npravnosti vzgoji, o značaju, o vztrajnosti, disciplini, o bratstvu, o sokolskih gestih;

d) o občevarju, javnem nastopanju, o lepem vedenju;

e) Sokolstvo in nasprotniki, Sokolstvo in tujina, politika in Sokolstvo;

f) drugi telovadni sistemi, zgodovina telovadbe pri drugih narodih, o grški telovadbi in olimpijskih igrah, zgodovina Sokolstva pri slovanskih plemenih, zgodovina našega Sokolstva, vsesokolski zleti, mednarodne tekme, ustanovniki Sokolstva;

g) kake lastnosti naj ima Sokol in kakih ne sme imeti;

h) o sokolskem kroju;

i) o ženski telovadbi, o telovadbi naraščajajo;

j) o sokolski organizaciji, upravi, o društvenem redu;

k) o sokolski strokovni literaturi, o sokolskih časopisih.

(Dalje sledi).

Razlagal sem si to zagotovilo tako, da bo občina krija event. deficit.

Na tej podlagi sem izrekel omenjeno zadržilo pri gledališki anketi. Ako bi ne bilo tem uverjem, ne bi tega pri anketi, kjer so navzoči bili pripravljani rešiti gledališče pred deficitom, trdil, saj ne bi imelo nikakega pomena na od Vas imputiran način člane ankete premočiti.

Šele po anketi sem od znancev izvedel, da dotični gospod sosvetovalec nikakor ni imel s svojim zatrdilom o kritju event. deficita v mislih mestne občine, temveč le podpiranje gledališča po nar. društvi in denarnih zavodih. Ko sem se prepričal o mojem napačnem nazeranju sem takoj pri prihodnji sosveti seji hotel to ugotoviti in res je bil moj zadevni predlog za prevzemo deficita odklonjen. Pač pa se mi je pri oni seji na moj predlog potrdilo oddati gospodu ravnatelju gledališča vse kazinske prostore v prvem nadstropju v brezplačno uporabo s pravico, te prostore proti plačilu v najem oddajati.

S tem je bil smoter rešiti gledališče pred polomom dosežen. In za zahvalo me še sedaj kamnate.

4. Vaša trditev, da sem na vprašanje g. sosvetovalca dr. Leskovarja kaj je s plačilom 3000 K iz mestne blagajne za potovanje gospoda državnega pravdnika v Prago, odgovoril, da se mu ta svota iz mestne blagajne še ni izplačala, ni resnična ter sem med drugimi pojasnil v tej zadevi odgovoril, da ne vem, če se mu je že izplačal ta znesek, da pa se mu bodo povrnili stroški, kadar položi račun.

Konstatiram pa sedaj, ko sem se zamogel o stvari osebno prepričati pri mestnem knjigovodstvu, da se gospodu drž. pravdniku do danes ni izplačalo niti vinarja iz mestne blagajne iz enostavnega razloga, ker gospod drž. pravnik še ni stavil zahtevkov in računov. Da se pa boede faktično izdatke svoj čas povrnilo g. drž. pravdniku, to bo morda tudi gospod dr. Leskovar, milostno dovolil Vaš informator. Vas je torej dvojno nalagal!

Zamolčal Vam je Vaš pošteni in resnicoljubni informator tudi to, da imamo edinole prijateljskim odnašajem gospoda drž. pravdnika, ki je imel takrat dopust in je imel slučajno opravilo na Dunaju z gospodom ministrom-poslanikom Iv. Hribarjem zahvaliti, da dobi mesto Maribor izven kontingenta (kontingent se minogredè povedano pošilja le na Hrvaško in v Srbijo) tristo ton ostravskega premoga takoj, nadaljnjih naročenih sedemsto ton pa v prihodnjih terminih.

Poskusili so v istem času svojo srečo pri čehoslovaškem ministru plinarne v Ljubljani, Celju in Zagrebu in oditi so morale praznih rok!

S kakimi neprilikami je v zvezi danes tako potovanje in intervencije, vedo menda tudi posamezni Mariboržani; gotovo pa je, da se bo odslej tako gospod drž. pravnik kakor gospod minister poslanik Iv. Hribar in vsak drug človek stokrat premislil, še kedaj intervenirati za mariborsko plinaro kot „Kohlenagent“, da se izrazim z besedo gosp. profesorja dr. Vrstovška!

(Konec prih.)

Slov. mestno gledališče.

Repertoire tekočega tedna:

V soboto 10. januarja ob 19. uri »Revček Andrejček«. Ab. B-18.

V nedeljo 11. januarja ob po 15. uri ljudska predstava: »Brat Sokol« in »V Ljubljano jo dajmo«, ob 19. uri delavska predstava »Morala gospe Dulske«.

Dnevne vesti.

Māša zadušnica za pokojnega kuratorja mestnega deškega zavetišča, polk. v p. E. pl. Blaha se bo čitala jutri v soboto ob 8. uri v stolnici.

Podržavljenje užitninskih uslužbencev. Državna finančna uprava prevzame v najkrajšem času v državno službo užitninske uslužbenke, katerim se zvišajo draginjske doklade za 60%. Kakor hitro se davki v Sloveniji izenačijo, se bodo končno in veljavno uravnali prejemki vseh užitninskih uslužbencev.

Kabinetna predavanja. Organizacijski odsek „Narodnega Sveta za zasedeno ozemlje“ v Mariboru priredi v predavanja za izobraženejšje sloje. Obravna ala se bodo različna vprašanja, ki so v zvezi z razvojem svetovne in narodne kulture. Begunci niso samo miloščine proseči reveži, ampak hočejo tudi biti zanesljivi narodni in kulturni delavci. Omenjene konference bodo prvi pojav te vrste v slovenskem Mariboru. Prvo predavanje v nedeljo ob 5. uri popoldne v Narodnem domu. Predava dr. Leopold Lenart o predmetu: „Trubadurska ljubezen“ (chanson d'amour, bistvo staroprovencalske lirike in njen vpliv na razvoj slovstev modernih narodov). Vstopnina 1 K. Pričetek točno ob 5. uri.

Sokolski dom pri Sv. Lenartu. Glavna hranilnica in posojilnica je kupila sekvestrirano imovino nemškega »Schulvereina« pri Sv. Lenartu, obstoječe iz šolskega posloplja ter Društvenega doma. Med tem, ko čaka šolsko posloplje na primerno uporabo, za kako kmetijsko zimsko šolo ali kaj podobnega, je prepustila hranilnica Društveni dom tukajšnjemu Sokolu. Na Silvestrovo se je vršila slavnostna otvoritev doma, ki se bo odslej imenoval Sokolski dom, katere se je udeležila mnogobrojna množica vseh najrazličnejših stanov, ter tako pokazala, da zna ceniti pomen Sokola ter novi Sokolski dom, ki naj postane center vsega našega kulturnega delovanja.

Zahyala. Sokol pri Sv. Lenartu izreka igralcem, pevcem, bratom in sestram, ki so krepko sodelovali pri prireditvi na Silvestrovo najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljuje gospej Vodlakovi ter gospodični sestri dr. Luzarja za posebno požrtvovalnost in trud.

Domača gostilna v Št. Lenartu. G. Fran Recer, bivši oskrbnik na Hrastavcu je vzel za dobro več let v najem gostilno g. Henrika Sollaka. Istočasno je kupil v Št. Lenartu tudi hišo in posestvo. Ker poznamo g. Recera kot vrlega narodnjaka mu želimo obilo uspeha.

Prvo predavanje „Mar. žen. društva“ se vrši v pondeljek ob 8. zvečer v dekliški šoli na Kaiserjevi cesti. Predava dr. Lah o »kulturnem delu slov. žene«. Vstop prost. Gostje dobro došli.

Gospodarska komisija za stvarne demobilizacije v Ljubljani bo v svoji seji po 15. januarju 1920 oddajala tračnice, barake, železniške vozičke za poljski tir in milarne. Že vložene prošnje za te predmete se bodo upoštevale, nove prošnje naj se vložijo pravočasno z navedbo ponudnih cen.

Društvo zasebnega uradništva za Slovenjo, krajevna skupina v Celju sklicuje svoj redni letni občini zbor na nedeljo dne 25. prosinca 1920 dopoldne ob 10. uri v malo dyorano Narodnega doma v Celju. Dnevni red zbora: 1. Poročilo društvenih funkcionarjev. 2. Volitev novega odbora, preglednikov in zastopnikov za osrednji odbor. 3. Stališče zasebnega uradništva napram konzumnim organizacijam (predava g. Jerič). 4. Službena pragmatika (predava g. Plahuta). 5. Pokojninsko in bolniško zavarovanje. 6. Slučajnosti. Zbor je sklepčen, ako je navzoča ena tretjina članov. V slučaju nesklepčnosti tega zbora se vrši skupščina s istim dnevnim redom v sredo dne 28. prosinca 1920 zvečer ob 7. uri v hotelu »pri kroni« v Celju; ta zbor bo sklepčen ob vsaki udeležbi.

Milan Josip Stritar, sin našega pesnika Josipa Stritarja, je imenovan od avstrijske vlade za izrednega profesorja kemije na dunajski poljedelski visoki šoli. Kakor znano, so Stritarjevi otroci vsi navdušeni Nemci. Oče slovenski pesnik — sin nemški profesor!

Večerne vožnje brez luči. Deželna vlada je izdala na okrajna glavarstva ukaz, da naj se proti voznikom, ki vozijo v večernih urah brez luči, postopa z večjo obzirnostjo in popustljivostjo, ker je vsled pomanjkanja svetil velikokrat nemogoče, da bi imel voz potrebno luč.

Železniška zveza Ljubljana—Trbiž. Od novega leta naprej vozijo naši vlaki naravnost do Trbiža ne glede na demarkacijsko črto.

Požar v Pesnici. Danes po noči je začelo goreti v Pesnici poslopje g. Pilca. O požaru je bila obveščena mariborska požarna bramba, ki je takoj pohitela na lice mesta. Ogenj je nastal v stanovanju nad ledenico in sicer po nepredvidnosti neke stranke. Brizgalnica je delovala do 6. ure. Večje škode ni.

Počitnice na ljubljanskem vseučilišču trajajo do 12. t. m.

Zdravilišče v Kamniku so kupili usmiljeni bratje.

Nenavaden lovski plen. Na severnem pobočju Pohorja nedaleč od Maribora je bil dne 7. t. m. po dvodnevnem zasledovanju, ki ga je podvzel perzonal Reiserjevega oskrbnništva, vstreljen divji merjasec, ki tehtal 150 kg. Pojav tega mrjasca, ki so že zdavnaj izginiti iz naših krajev. Prašič se je skoro gotovo priklatil odkod iz Hrvaške. Vstreljena zver je razstajljena proti vstopnini 1 K v hotelu Meran. Skupiček je namenjen lovcem.

Prvo zborovanje „Mariborskega slovenskega ženskega društva“ se vrši v nedeljo dne 18. januarja 1920 ob pol 4. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Spored: 1. Pozdrav predsednice. 2. Poročilo tajnice. 3. Naš program (govor). 4. Naše delo za prihodnje polletje. 5. Slučajnosti. Uljudno vabimo naše žene iz Maribora in okolice in vsakogar, ki mu je na srcu prosep Jugoslavije, da se udeleži našega zborovanja.

Sokoli! V soboto vsi na občni zbor v Narodni dom!

Izdaja: Tiskovna zadruga.

Odgovorni urednik: Fr. Voglar.

Tiska Mariborska tiskarna v Mariboru.

I. Mariborski bioskop

Tegethoffova cesta.

Največje in najiminennejše kino-podjetje v Jugoslaviji.

Soboto, dne 10.—13. januarja 1920:

Njegov zadnji zločin

Drama v 5 dejanjih

Pri zobozdravniku

Šaloigra v 2 dejanjih.

➡ Za mladino prepovedano!! ➡

V pondeljek 12. januarja 1920:

Vojaški koncert

➡ Vsako sredo in soboto novi spored! ➡

Predstave se vrše vsaki dan ob 18. (6.) in 20. (8.) uri v nedeljo ob pol 15. (pol 3.), 4. (16.), 18. (6.) in 20. (8.) uri zvečer.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Delniška glavica 15,000.000 K

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondii nad 4,000.000 K

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obretnje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih.
Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive.
Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago.
Izvršuje vse bančne transakcije.

Mala oznanila.

Novi čevlji št. 40 se po ceni prodajo v Mariboru, Koroška cesta št. 3. 2—2

Pouzdanog knjigovodju ili knjigovodkinju sa praksom i dobrim svjedočbama traži vlastelinstvo pl. Kukuljević u Ivancu kraj Varaždina. Nastup odmah. Pobljiže u upravi ili kod vlastelinstva. 6—2

Izviežbanog vincilira traži vlastelinstvo pl. Kukuljević u Ivancu kraj Varaždina. Nastup proljetos. Pobljiže uvjeti u upravi lista. 6—2

Inserati v našem listu imajo največji uspeh!

Karel Kocijančič

kamnoseško podjetje

Maribor, Schillerjeva ul. 25

priporoča

svojo veliko zalogo nagrobnih spomenikov iz marmorja in granita.

Prevzame tudi vsa v to stroko spadajoča dela.

Pletenje, pod-
pletenje in popravila nogavic
prevzame

Strojna pletarna Valburge Oman
Maribor, Šolska ulica 4.

Svoji k svojim!

„ITO“

antiseptična zobna pasta s kisikom krasno beli zobe, jim daje blesk, odstranjuje neprijeten duh iz ust, konzervira in je higijenično prvorsten izdelek.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in modnih trgovinah. 6—6

Proizvaja: Lekarna pri „Srebrnem Sokolu“ v Brežicah, Slov.

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

„IDEAL“

Fran Josipa Maribor Vetrinjska
cesta št. 9. ulica št. 16

**Svetlolikalnica
Pralnica :: Čistilnica**
za ženske in moške obleke.

Vodstvo odlikovano na razstavi v Parizu 1914

NARODNA BANKA D. D. U ZAGREBU.

Zagreb, mjeseca januarja 1920.

Povišenje glavice od K 20,000.000.— na K 30,000.000.

Poziv na subskripciju

25.000 komada dionica, glasećih na donosioca po K 400.— naslovne vrijednosti u ukupnom iznosu od K 10,000.000.—.

P. N.

Na temelju svojedobnog ovlaštenja izvanredne glavne skupštine, odlučilo je ravnateljstvo Narodne banke d. d. provesti povišenje dioničke glavice i emisiju novih dionica pod slijedećim uvjetima:

1. Dionička glavica od 20,000.000.— povisuje se izdajanjem novih 25.000 dionica po K 400.— nom., dakle za K 10,000.000.— na K 30,000.000.—.

2. Posjednicima starih dionica pripada pravo na 2 stare dionice optirati 1 novu uz cijenu od K 445.— po komadu nove dionice, zajedno sa 5% kamata od 1. siječnja 1920. do dana uplate.

3. Upisna mjesta primaju također upise novih dioničara uz tečaj od K 475.— po dionici sa 5% kamata od 1. januara 1920. Ovima će ravnateljstvo od eventualno neoptiranih komada dodijeliti komade prema svojoj uvidjavnosti.

4. Subskripcija počinje 10. januara, a svršava 31. januara 1920. a za subskripcije u Americi traje rok do 15. veljače 1920.

5. Nove dionice imaju kupon za godinu 1920., te im pripada pravo na dividendu za istu.

6. Protuvrijednost potpisanih dionica valja uplatiti odmah, a najkasnije do 31. januara 1920. odnosno 15. februara 1920. Uplate za nedodijeljene nove dionice povratit će se skupa se 3 1/2% kamata od dana uplate do povratka novca.

7. Subskripcija se obavlja odnosno primaju prijave:
U ZAGREBU: na blagajni zavoda. — U BEOGRADU: Prometna banka. — U BRODU n. S.: Banka i mjenjačnica Brdarić i drug, kao afilijacija Narodne banke. — U DUBROVNIKU: Narodna banka d. d. Zagreb, filijala. — LJUBLJANI:

Ljubljanska kreditna banka d. d., Kranjska deželna banka, Kmetška hranilnica. — U OSIJEKU: Banka J. Kraus i drug. Sve filijale zagrebačkih banaka. — Na RIJECI: Hrv. centralna banka d. d. — U RUMI: Zadruga banka d. d. — U SARAJEVU: Hrvatska centralna banka. — U SPLJETU: Zadruga savez. — U ZEMUNU: Zemunska štedionica dok uplate mogu uslijediti također kod svih zagrebačkih zavoda te njenih filijala.

U sjedinjenim državama:

U NEV-YORKU: Garant Trust Co., Emil Kiss, banker. — U PITTSBURGHU PA: Union Savings Bank. — U ARKON O.: Depositors Savings & Trust Co. — U MC KEESPORT PA: Jos. Roth & Co. — U YOUNGSTOWNU: Dollars Savings Bank. — U ROCHESTER PA.: All Nations Bank.

8. Posjednici starih dionica, koji žele u smislu točke 2. optirati nove dionice, valja da predlože kod gore označenih mjesta subskripcije:

Točno ispunjenu i potpisanu prijavicu uz naznaku popisa bojeva starih dionica (u koliko nisu kod zavoda u pologu) ili međjutomnicu starih dionica.

9. Reparticiju dionica subskribiranih u smislu točke 3. pridržaje sebi ravnateljstvo.

10. Tečajni (ažijski) dobitak, koji se polučiti kod izdanja novih dionica, ide u korist redovite pričuvne zaklade odbivši troškove emisije i pristojbe, te dotacije mirovinskog zavoda.

11. Za provedbu ove emisije stvoren je sindikat, koji zajamčuje uspjeh povišenja dioničke glavice.